

Olsztyn, dnia 4 kwietnia 2018 roku

PS-V.431.2.2.2018.ID

**Pani
Halina Żebrowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
11 – 106 Kiwity 2**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddziału Spraw Społecznych w delegaturze Urzędu w Elblągu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kiwitach w dniach 12,13,14,15 lutego 2018 roku. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2017 roku, poz.1769 ze zm.) – zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.73.2018 z dnia 6 lutego 2018 roku.

Przedmiotem kontroli była realizacja ustawowych zadań samorządu gminnego z zakresu pomocy społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi, w okresie od 1 stycznia 2017 roku do dnia 15 lutego 2018 roku.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 29 marca 2018 r.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o analizę okazanych dokumentów oraz informacji sporządzonych przez Panią.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiwitach oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności nadzorczych ustalono, że zakres działania oraz organizacja wewnętrzna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiwitach wynikają ze statutu i regulaminu organizacyjnego jednostki.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry Ośrodka stwierdzono spełnianie przez kierownika i pracowników socjalnych wymogów kwalifikacyjnych określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania spełniała wymogi kwalifikacyjne określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. nr 189, poz. 1598 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie SUO. Ponadto osoby świadczące usługi opiekuńcze w ramach realizacji zadania własnego gminy, spełniały wymogi określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1786 ze zm.).

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kiwitach był zgodny z wymogiem art. 110 ust. 11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni otrzymywali dodatek przysługujący im na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy.

Ustalenia w zakresie stanu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wykazały, że Gmina Kiwity realizowała zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, z wyjątkiem zadań wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej pkt: 3,7,8,9,15, z powodu braku zgłoszonych potrzeb mieszkańców w tym zakresie. Ponadto częściowo realizowała zadanie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 11, tj. organizowała i świadczyła usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych. Gmina Kiwity nie realizowała zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym,

o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy, tzn. nie prowadziła i nie zapewniała miejsc w mieszkaniach chronionych, nie zawierała porozumienia z inną gminą na realizację zadania. Ustalenia kontroli stanowią, że Rada Gminy Kiwity nie podjęła uchwały w sprawie mieszkań chronionych. Brak realizacji zadania skutkowało niezabezpieczeniem mieszkańców gminy i wsparcia ww. formie.

W okresie podlegającym kontroli Ośrodek realizował wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Spośród zadań własnych o charakterze fakultatywnym Gmina Kiwity realizowała zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1,5 ustawy, realizowała także zadanie zlecone określone w art. 18 ust. 1 ustawy.

W toku kontroli wniesiono uwagi do uchwały nr IX/61/11 z dnia 12 sierpnia 2011 roku Rada Gminy Kiwity w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od tych opłat jak również trybu ich pobierania – w zakresie: niewyłączenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, nieokreślenia ceny 1 godziny usług opiekuńczych, niespójności pomiędzy postanowieniami § 2 i § 4 uchwały w zakresie kryterium dochodowego warunkującego nieodpłatne usługi dla osoby zamieszkującej w rodzinie, a także warunkowania przyznania usług na podstawie zlecenia lekarskiego potwierdzającego konieczność zapewnienia opieki ze strony innych osób lub orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bądź orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji. Nieprawidłowości skutkują pozostawieniem w obiegu uchwały sprzecznej z obowiązującym stanem prawnym.

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej wynikających z realizacji przez Ośrodek zadań określonych w art. 17 i 18 ustawy o pomocy społecznej oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy losowo wybranych spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc. Z ustaleń kontrolnych wynika, że terminy i tryb załatwiania spraw, wynikające z przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, zostały zachowane, decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy wynikające z kodeksu postępowania administracyjnego. Odbiór decyzji w każdym przypadku został potwierdzony przez adresata. Stwierdzono udokumentowaną sytuację dochodową świadczeniobiorcy, zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy. Pomoc udzielana była zasadnie, zgodnie z wnioskiem strony.

Wśród skontrolowanych spraw osób umieszczonych w domu pomocy społecznej stwierdzono nieprawidłowość w zakresie wydania decyzji w przedmiocie zmiany odpłatności bez przeprowadzenia postępowania administracyjnego, w tym bez przeprowadzenia aktualizacji wywiadu. Powyższa nieprawidłowość skutkowałą naruszeniem art. 106 ust. 4 ustawy. Ponadto stwierdzono przekroczenie terminu sporządzenia aktualizacji wywiadu, stosownie do wymogu art. 107 ust. 4 ustawy. Nieprawidłowość skutkowałą nieprzebrnięciem obowiązującego prawa.

Decyzje administracyjne orzekające w przedmiocie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania nieprawidłowo określały tygodniowo liczbę godzin przyznanych usług oraz nieprawidłowo wskazywały ośrodek pomocy społecznej jako miejsce uiszczania opłat za usługi. Nieprawidłowości skutkowałą naruszeniem postanowień § 4 pkt 6 i § 5 rozporządzenia w sprawie SUO. W jednym przypadku nieprawidłowo ustalono odpłatność za 1 godzinę usług. Nieprawidłowość nie spowodowała skutków, z uwagi na umorzenie należności. Ponadto orzeczenie w przedmiocie odpłatności zawarte było w uzasadnieniu decyzji. Jednocześnie stwierdzono, że dokumentacja osoby świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie zawierała pisemnych potwierdzeń wykonanych usług. Ośrodek nie prowadził kontroli jakości usług. Powyższe skutkuje nierzetelnie prowadzoną dokumentacją, niedostatecznym nadzorem nad jakością świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Szczegółowe ustalenia w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości przedstawione zostały w protokole z kontroli.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej wnoszę o podjęcie przez Panią, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie, stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Podjąć działania dotyczące realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym określonego w art. 17 ust. 12 ustawy, tj. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych.
2. Decyzje administracyjne orzekające w przedmiocie zmiany odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej poprzedzać przeprowadzeniem postępowania administracyjnego, w tym przeprowadzenie aktualizacji wywiadu.
3. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, aktualizacje rodzinnego wywiadu środowiskowego sporządzać nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.
4. Decyzje administracyjne orzekające w przedmiocie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania wydawać z zachowaniem postanowień § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
5. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania potwierdzać przez usługobiorcę.
6. Prowadzić kontrolę jakości świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.

Ponadto w toku kontroli udzielono instruktażu, w zakresie:

1. Podjęcia działania w celu podjęcia przez Radę Gminy uchwały w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, stosownie do wymogów art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
2. Sprawowania nadzoru nad jakością świadczonych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy.
3. Określania w sentencji decyzji orzeczenia w przedmiocie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków, jest Pani zobowiązana przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Marcin Jastrzębski
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej